

Când un om e surprins de noapte, el e totdeauna în mare pericol. În neexperiența noastră, ne preambulam adesea seara, în primele zile ale expediției, în dinafară de țeriba, când vedeam cu mirare că somalii ne întovărășeau totdeauna cu puștile încărcate și cu făclie aprinse. Râdeam de aceste precauțiuni, dar în scurt timp ne-am convins de seriozitatea pericolului. La Gaburo un leu a urmărit seara pe fiul meu până la campament, însemnând din când în când poziția sa în desime prin răcnete îngrozitoare la o depărtare de puține metre. Același leu, în aceeași noapte, sărise peste țeriba, în campamentul nostru, de unde fu iarăși izgonit cu lancea și cu tăciune aprinse. La Der-Marodile, în Ogaden, doi lei au rupt una din cămilele noastre la o depărtare numai de vreo 50 de metre de campament. Deși leii s-au împușinat mult în Ogo și în Guban, unde sunt vânați foarte des de ofițeri englezi, mai sunt foarte mulți pe platoul Haudului, pe malurile Shebellului și în Ogaden, precum probează faptul că împreună cu fiul meu am putut împușca patru lei fără a ne opri pentru asemenea vânatoare mai mult de o zi în același loc în tot cursul călătoriei.

La Rusbali, cum e numită rădicătura cea înaltă pe care eram campați, plouase toată noaptea de la 3 la 4 noiembrie și ne hotărâsem a sta o zi pe loc deși nu era apă în această localitate și ne serveam de apă adusă pe spatele cămilelor. Pe când, luându-mă după informațiile unui somal străin, urmăream în dreapta calei noastre o panteră care probabil nu exista decât în imaginația aceluia somal, fiul meu împușcase pe partea stângă trei antilope oryx. Tot vânatul era tras în această direcție spre platoul Haudului și fiul meu se întâlnește de trei ori cu turme mari ale acestei antilope în mijlocul cărora pentru prima dată avu plăcerea a vedea preambulându-se struți sălbateci.

Trecând sub înălțimea de la Duburo și urcându-ne pe o pantă pietroasă tot mai la deal, campam noaptea la Ijara. Noaptea deveniseră friguroase din cauza înălțimei la care eram ajunși, ploaia însă încetase și se schimbase dimineața

într-o negură deasă plină de umezeală. Când această negură se slobozise la pământ, vedeam cu plăcere apărând iarăși soarele între norii cei deși cari acopereau încă o parte a cerului. După ce plecasem de la Ijara, fiul meu descoperea urmele proaspete ale acelei mari turme de elefanți ale căror urme vechi le descoperisem în una din zilele precedente. Șicarii săi constată că era abia o oră că elefanții trecuseră pe acolo. După două ore însă de urmărire văd cu deznădăjduire că elefanții erau sperieți de somali străini și se puseseră pe fugă. În asemenea împrejurări o urmărire nu poate avea un rezultat favorabil fiindcă acești pașidermi când sunt sperieți călătoresc repede mai multe zile fără a se opri. Șicarii afirmă cu siguranță că elefanții aveau a călători până în munții din Gadabursi de unde se coborâseră. Știam că autoritățile engleze considerau vânatul în acea direcțiune ca rezervat ofițerilor garnizoanei de la Aden și nu vedeau cu plăcere streinii vânând acolo. Deși nu exprimaseră în această privire vreo prohibiție formală, ne hotărâsem a nu schimba direcția marșului nostru.

Ajungând la Ujiwaji în mijlocul zilei, mă întâlnesc acolo cu doi călăreți midgani cari îmi afirmă că ar fi văzut doi lei intrând într-o desime, la o depărtare de două ore de la caria lor. Era convenit cu headmanul că campamentul în acea seară avea a fi așezat aproape de Ujiwaji, lângă caria de la Afga-Matam, situată pe marginea preriei¹ celei mari, numită „ban” sau preria Marar. Ea face parte din platoul Haudului, care atinge în această prerie înălțimea sa cea mai înaltă. Șicarii mei se urcau repede pe caii midganilor, după spatele acestora, astfel că acei doi cai purtau fiecare câte doi călăreți. Precedat de această stranie și sălbatecă cavalerie, mă reped în fuga calului în urma ei. Cavalcada noastră nu era fără pericol, mai ales pentru cai, din pricina nenumăratelor găuri răspândite, în această parte a Africei, peste tot

1. „Prerie” sunt numite aci de europeni, ca și în America de Nord, întinderile cele mari cuprinse de iarbă.

pământul și făcute de un fel de guzgani cari au o formă și o coadă ca verușele și trăiesc aci sub pământ. Alte găuri mai mari erau făcute de porci sălbateci și de acei cu ghimpi, cari de frica leilor au asemenea obicei de a se ascunde sub pământ. Caii cunoșteau din experiență aceste găuri, le ocoleau sau săreau pe deasupra. În unele locuri erau însă atât de dese, că eram siliți a merge la pas, fiindcă caii adesea se cufundau până la genunchi în ele și erau la fiecare moment expuși a-și rupe picioarele. Pe de altă parte, nu puteam ocoli totdeauna copacii cari, deși crengile lor verzi și flexibile le dau aparența cea mai inofensivă, sunt totuși, cu spinii lor răsuciți în formă de cârlige de undiță, inimi cumpliti ai vânătorului, acățându-se imediat, la cel mai ușor contact, de piele și de haine. Atuncea începea între spini și haine o luptă crâncenă care nu se termina altfel decât prin ruperea dintr-o parte sau alta. Trecusem dinaintea cariei acestor midgani, unde mă întâlneam cu un cârd de struți domestici pășunând în jurul cariei în mijlocul vitelor. Ajuși la locul indicat de conducătorii noștri, Gheli constată că am fost înșelați și că urma leilor era veche de mai multe zile. Soarele era aplecat spre culcare când terminasem aceste investigații și noaptea, sub un cer acoperit de nori de ploaie, venea foarte repede, ca de obicei, și ne învelise în vâlul ei negru înainte de a fi descoperit urmele caravanei. Slobozeam o împușcătură după alta din carabina cea mare de elefanți, fără a primi răspuns. Soarta era hotărâtă. Am petrecut în această pustietate noaptea cea mai neplăcută din viața mea, înaintea unui foc care mi-a dat numai aparența căldurii, udat de ploaie, fără mâncare, fără manta, acoperit numai cu șaua mea, cu capul răzemat de un lemn și în societatea acestor midgani uricioși și șireți. Ce noapte interminabilă, cu ce nerăbdare așteptam lumina zilei, care sosi în fine spre a ne scăpa din această situație. Încălecăm imediat și după o jumătate de oră de perigrinație în țic-țacuri prin desimi auzim în fine mai multe împușcături în calea noastră. Era fiul meu, care, după ce petrecuse și el noaptea cea mai neliniștită,

venea acuma cu oamenii pe urma mea ca să mă caute. Întâmplarea aceasta nu avea însă a se termina numai cu atâta. Abia ajunși în campament, fiul meu, care răcise fiindcă petrecuse o parte din noapte afară în umezeală, ocupat a aprinde semnale de focuri și a slobozi împușcături, fu atins de o angină și de friguri violente. În aceste momente am văzut cu plăcere că oamenii noștri erau în realitate capabili de devotament și de afecțiune căci, de frică de a-i turbura liniștea, stăpâniseră natura lor neastâmpărată într-atâta, că în tot cursul zilei nu se auzi un singur cuvânt rostit tare în campament.

Spre seară, văzând că fiul meu, care se culcase în pat și dormise vreo trei ore, se simțea mai bine, mă hotărâsem a merge cu șicarii mei până la marginea priielor celor mari, depărtate numai vreun kilometru de la campament. Era ca vreo oră înainte de apusul soarelui. Desimea, care devenise din ce în ce mai rară, dispărea deodată și dinaintea mea se întindea în toate direcțiile imensitatea acestor savane, acoperită cu o iarbă deasă și gălbie. Terenul în undulațiuni întinse se ridică din ce în ce mai sus despre sud-vest, unde apăreau pe orizont niște munți albaștri, marcând pozițiile abisiniene de la Jig-Jiga, spre care aveam a ne îndrepta în zilele următoare; spre vest preria e aplecată într-o pantă lină, până la munții de la Jifauri, ale căror stâncării roșiatice luceau în lumina soarelui. Vederea mea putând pătrunde la o mare depărtare, vedeam tot platoul acoperit cu turme imense de multe sute de struți, gazele și antilope, între carele și o turmă de hartebeest, bubalis Swaynei, o specie de antilope care nu o împușcasem încă până atuncea. Unul din acești hartebeest, de sex masculin, pășuna departe de turma sa și se apropiase până la vreo 400 de metri, unde se opri stând fără mișcare, cu capul și trupul întoarse spre noi. Coarnele sale groase și sucite într-o formă stranie aveau din depărtare aparența unor urechi lungi de măgar, ridicate în sus. Îl vedeam lovind uneori pământul cu picioarele de dinainte sau scuturând din când în când capul cu o înfățișare

provocătoare, ca înfuriat de a ne vedea intrând în domeniul său. Am încercat imediat modul de vânatoare uzitat pentru această antilopă. Trimeteam sausul cu calul într-o direcție, pe când mă apropiam de antilopă pe sub vânt, ocolind-o pe partea opusă. Ea are un spirit provocător și de curiozitate atât de dezvoltat, că nu se pune pe fugă decât foarte târziu, când a fost turburată de mai multe ori și și-a dat bine seamă, până la evidență, că vânătorul are intenția de a se apropia de dânsa. Mai întâi, când vede că el prin ocolire a reușit a se apropia în mod sensibil, se mărginește numai a-i întoarce spatele și a se depărta la pas. În aceste momente, pe când pășește înainte, ea nu-și întoarce capul spre a vedea ce se petrece în dosul ei. Vânătorul, schimbându-și direcția, se repede în fuga mare drept spre dânsa. După o vreme, antilopa, intrigată de a vedea ce s-a întâmplat cu vânătorul, se întoarce iarăși cu totul, stând fără mișcare, ca să-l observe. Vânătorul atuncea, înainte încă ca antilopa să fi isprăvit mișcarea ei de întoarcere, trebuie să se oprească imediat în fuga sa și să pășească liniștit în altă direcție, spre a face pe antilopă se creadă că nu s-a apropiat fugind după dânsa. Această manevră poate fi repetată de două ori, rareori mai mult de trei ori, când atuncea obicinuît vânătorul a reușit a se apropia la vreo 250 de metri de dânsa. Atuncea se așază la pământ și ocheste antilopa, rezemând carabina pe genunchi. Ea stă foarte liniștită vreo 20 de secunde, ocupată ce e a studia ultima mișcare executată de vânător, care profită de această liniște spre a o lua la semne și a împușca într-însa.

Antilopa urmărită de mine, primind plumbul prin coaste, picase și se sculase iarăși, în fine căzu moartă după ce mai fugise vreo sută de metri și primise un al doilea plumb. Era un foarte frumos exemplar de un brun negricios închis, bătând puțin în roșu. Această specie de hartebeest, numită „sik” de somali, a fost descoperită și descrisă mai întâi de căpitanul Swayne, de unde numele ei de „bubalis Swaynei”. Ea nu e foarte răspândită și a fost găsită până acuma numai pe platoul Haudului, în prerii întinse și deschise, unde nu

sunt desimi și unde trăiește prin ierbării dese, în turme imense de multe sute de exemplare.

Trimesesem o parte a cămilelor îndărăt la Ujiwaji ca să încarce provizia de apă necesară pentru trecerea preriilor, pe care speram a o efectua în cinci zile de marș. Fiul meu, care petrecuse o noapte foarte agitată, se simțea mai bine spre dimineață și ne hotărâsem prin urmare, pentru a economisi provizia noastră de apă, a părăsi Afga-Matam la 2 ore p.m. Urmând calea mea pe partea dreaptă a caravanei, dau peste turme imense de hartebeest, de oryx și de auli, trăind toți aci amestecați și în pace unii cu alții. Ofițerii englezi vin rareori până aci și turmele acestea sunt prin urmare puțin expuse a plăti câte un tribut oamenilor. Inimicul lor cel mare e leul sau pantera, care, târându-se pe brânci prin ierbării și profitând de întunecime, la apusul soarelui sau în zorile zilei, se repede și cade pe spinarea antilopei. Antilopele însă se păzesc bine și adesea bietul leu e silit a se retrage flămând în culcușul său. Am văzut după urme, în aceste prerii, locul unde o familie de cinci lei se încercase a se apropia de prada lor, precum și locul de unde unul din ei făcuse în zadar săritura sa cea mare. Împușc un hartebeest, care cade mort la primul foc. Dau de trei ori în auli și, după ce dădusem greș de două ori, împușc un frumos exemplar de sex masculin prin o lovitură de hazard cu Mannlicher milităresc, la o distanță de vreo 600 de metri, ceea ce provoacă un „Allah” de admirație din partea șicarilor. Seara campăm la Dalmaharis, un loc situat într-o mică înfundătură a preriei.

Fiul meu, care se însănătoșise, iarăși împușcase un oryx și primul său hartebeest.

Ziua următoare, la 9 noiembrie, călătorim pe prerii înainte, trecând din când în când prin o limbă de pădure deasă, alternând cu preria. Fiul meu împușcase cinci auli dintr-o turmă de vreo 500 și, repezindu-se călare după o hienă, o răni cu revolverul, fără a o putea prinde. Toată ziua urmărisem un leu fără succes și, surprins spre seară de o mare ploaie, mă urc pe platou în sus până la un loc numit Abu